

Odślonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej Profesorowi Antoniemu Horstowi

W dniu 17 czerwca 2011 roku w Instytucie Genetyki Człowieka PAN została odsłonięta tablica pamiątkowa poświęcona profesorowi Antoniemu Horstowi. Uroczystość odbyła się na posiedzeniu Komitetu Genetyki Człowieka i Patologii Molekularnej PAN, obchodzącego Jubileusz 50-lecia działalności, którego Profesor Horst był przewodniczącym przez 30 lat. Odślonięcia tablicy dokonała córka Profesora, profesor Wanda Horst-Sikorska w towarzystwie dyrektora Instytutu profesora Jerzego Nowaka i przewodniczącego Komitetu profesora Ryszard Słomskiego.

Profesor Antoni Horst (1915-2003) był wybitną postacią patofizjologii i genetyki człowieka. W latach 1950-1974 był kierownikiem Zakładu Patologii Ogólnej i Doświadczalnej Akademii Medycznej w Poznaniu, prowadząc badania nad miażdżycą tętnic i nad zaburzeniami metabolicznymi cholesterolu i lipidów. W 1950 roku został profesorem nadzwyczajnym, a w roku 1956 profesorem zwyczajnym. W roku akademickim 1955/56 pełnił funkcję Dziekana Wydziału Lekarskiego. Nadszedł ważny 1956 rok z głośnymi wypadkami czerwcowymi w Poznaniu i w tym roku podczas pierwszych niezależnych wyborów został wybrany rektorem Akademii Medycznej na lata 1956-1959. Profesor natychmiast po objęciu funkcji zajął się opracowywaniem długofalowego programu rozwoju Uczelni dbając przede wszystkim o to, aby czynniki merytoryczne odgrywały najistotniejszą rolę w jej rozwoju. Uczelnia doceniła starania Profesora o jej rozwój, nadając mu tytuł doktora *honoris causa*.

W historii środowiska naukowego profesor Antoni Horst zapisał się przede wszystkim jako twórca Zakładu Genetyki Człowieka Akademii Medycznej w 1963 roku, pierwszego samodzielnego Zakładu Genetyki Człowieka w Polsce. W 1974 r. dzięki staraniom Profesora

Horsta został utworzony w Zakład Genetyki Człowieka PAN zajmujący się badaniami z zakresu cytogenetyki, regulacji ekspresji genów, immunogenetyki, patologii molekularnej i funkcji kwasów nukleinowych. W działalności organizacyjnej Profesor skupił się na wybudowaniu przy ul. Strzeszyńskiej trzech pawilonów typu laboratoryjnego. Po przebudowie w 2000 roku i doposażeniu, placówka sprawiła Profesorowi wielką radość zajmując dwukrotnie pierwsze miejsce w klasyfikacji KBN placówek medycznych w kraju.

W okresie okupacji zajęty był opatrywaniem rannych w Szpitalu Przemienienia Pańskiego. Lata okupacji spędził w Poznaniu i w Warszawie pracując jako lekarz, zaopatrując szpitale i studiując. W czasie Powstania Warszawskiego aż do stycznia 1945 roku był zastępcą szefa sanitarnego obszaru centralnego AK. Pełnił funkcję odpowiedzialnego za wysiedlane szpitale warszawskie i powstańcze, a także wysiedlaną ludność Warszawy. Zasłynął sprzeciwieniem się ewakuacji szpitali przed ofensywą radziecką, zapobiegając w ten sposób ogromnym stratom, jakie byłyby poniesione przy ogromnym zagrożeniu życia i w warunkach zimowych.

Profesor Horst jest autorem książek poświęconych molekularnym aspektom chorób człowieka. Już w 1966 roku ukazała się Jego „Patologia molekularna”, a w 1979 roku „Molekularne podstawy patogenezy chorób”. W swoich opracowaniach nie tylko przedstawił najnowsze poglądy na molekularne podstawy patogenezy chorób, lecz również wskazywał nowe kierunki badawcze. Książki Profesora znane były szeroko w Polsce, szczególnie wydana w 1959 roku „Fizjologia patologiczna”, która doczekała się 9 wydań. Książki Profesora były również tłumaczone na wiele języków. Wydawnictwo CRC Press z USA dostrzegło wagę problemów podejmowanych przez Profesora i w 1991 roku ukazała się książka „Molecular pathology” z aktualnymi danymi molekularnymi dla wielu chorób.

Bardzo istotnym okresem w karierze Profesora był udział w pracach Polskiej Akademii Nauk. Profesor Horst był członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk od 1969 roku, a w 1980 roku został członkiem rzeczywistym PAN. Promocja genetyki prowadzona była przez profesora Horsta przez wiele lat. Głównie poprzez przewodniczenie Komitetowi Patofizjologii Komórki PAN (obecnie Komitet Genetyki i Patologii Molekularnej), a także poprzez zaangażowanie w pracach Polskiego Towarzystwa Genetycznego, Polskiego Towarzystwa Immunologicznego, Polskiego Towarzystwa Histo- i Cytochemików, Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Towarzystwa uhonorowały Profesora tytułem członka honorowego.

Profesor na pewno zostanie zachowany w pamięci jako wychowawca i opiekun wielu pokoleń lekarzy, doktorów medycyny, samodzielnych pracowników nauki i profesorów zajmujących obecnie wysokie stanowiska zarówno w PAN, na Uczelniach i w szeregu ważnych placówek naukowych. Pamiętamy Go również jako zapalonego myśliciwego. Jako uczniowie Profesora na pewno nie zmienimy o Nim opinii i zachowamy w pamięci jako jednego z najwybitniejszych uczonych.

Prof. dr hab. Ryszard Słomski

Przewodniczący Komitetu Genetyki Człowieka i Patologii Molekularnej PAN

Zastępca dyrektora ds. naukowych w Instytucie Genetyki Człowieka PAN

Kierownik Katedry Biochemii i Biotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Prof. dr hab. Jerzy Nowak

Dyrektor Instytutu Genetyki Człowieka PAN